

Spasticiteit

Afdeling Revalidatie

Spasticiteit

Wat is spasticiteit?

Spasticiteit is het onwillekeurig samentrekken van spieren door overactiviteit van deze spieren.

De oorzaak is een beschadiging van de hersenen of het ruggenmerg. Deze beschadiging is ontstaan na lichamelijk letsel of door een aandoening zoals cerebrale parese, een beroerte, multiple sclerose of een dwarslaesie.

Spasticiteit kan in een groot deel van het lichaam aanwezig zijn, of in een klein gebied.

Hoeveel last iemand heeft van de spasticiteit wisselt.

Gevolgen spasticiteit

Hoeveel klachten iemand ervaart van de spasticiteit ervaart verschilt per persoon.

Mogelijke gevolgen van spasticiteit zijn

- problemen met staan en lopen: wanneer de spieren in de benen zijn aangedaan kunt u mogelijk niet de hele voet op de grond neerzetten, maar alleen op de tenen of op de buitenkant van de voet staan.
- problemen met arm/hand functie in dagelijks leven: het bewegen van de vingers en de hand gaat moeizaam.
- problemen met verzorging: wanneer de spieren rond de heupen heel stijf zijn kan dit problemen geven bij het aankleden en het toiletbezoek. Wanneer de hand heel stijf is kan dit problemen geven met de hygiëne.
- pijn: in bepaalde houdingen, of bij bepaalde houdingswisselingen, dit kan mede ook slaapproblemen geven en vermoeidheid.
- verminderde beweging gewricht (contractuur): door de gespannenheid van de spieren kan blijvende verandering van de spier plaatsvinden (deze wordt korter, hierdoor kunt u het gewricht niet meer goed bewegen.)

Is spasticiteit te behandelen?

Spasticiteit blijft bijna altijd het hele leven aanwezig. Ook kunnen spasmen toenemen bij pijn, stress of een infectie.

Het doel van de behandeling van spasticiteit is om de stijfheid, de pijn en verkorting van spieren te verminderen, zodat uw functioneren verbetert of stabiel blijft. Helaas lukt dat niet altijd.

Behandeldoelen kunnen zijn:

- Het verbeteren van het staan en lopen
- Het verbeteren van de arm/handfunctie.
- Het verminderen van de pijnklachten.
- Verbetering op het gebied van liggen en/of zitten.
- De zelfstandigheid vergroten op het gebied van persoonlijke verzorging of het verbeteren van verzorging door derden.

Over het algemeen zijn er drie verschillende behandelmethoden:

1. oefeningen en ondersteunende behandeling.

- Algemene voorlichting en advisering.
- Oefeningen doen met een fysiotherapeut en zelfstandig (evt met verzorger).
- Advisering door een ergotherapeut t.a.v. zit/lichouding
- Ondersteuning door een spalk die de spieren op lengte houdt en ontspanning kan geven.
- Een spalk of schoen die de spieren op lengte houdt en ondersteunt bij het lopen.

2. Geneesmiddelen

- Behandeling van de spasticiteit door medicijnen (bijvoorbeeld Baclofen.).
- Bij plaatselijke spasticiteit: lokale behandeling door injecties die de spierspanning (meestal tijdelijk) verminderen (botulinetoxine)

3. Chirurgie

- Het verlengen, klieven of verplaatsen van pezen of spieren kan de stand van bijvoorbeeld de hand of voet verbeteren, hiervoor verwijzen wij over het algemeen naar een academisch ziekenhuis of expertisecentrum.

Recent is in het Dijklander Ziekenhuis een vierde optie mogelijk:

ESWT, Electro Shock Wave Therapie, sinds maart 2023.

Zie aanvullende folder.

Welke (combinatie) van behandelingen voor u geschikt is hangt af van de ernst, het patroon van de spasticiteit en van het doel van de behandeling. Op de polikliniek zal de revalidatiearts samen met u kijken wat de beste optie voor u is.

Polikliniek revalidatiegeneeskunde Dijklanderziekenhuis.

Locatie Hoorn

Poli 38

Telefoon: (0229) 257687

Locatie Purmerend

Poli 22

Telefoon (0299) 457630

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-01878-NL 20-02-2023